

SARA ÄTER

G Skriv svar på frågorna du får. Läraren lämnar tillbaka de besvarade frågorna.

Exempel:

Till Aron: ska vi ta en fika efter kursen? / Alexa

Till Alexa: jag kan tyvärr inte i dag. jag måste åka hem direkt. / Aron

H Läs igenom svaren du får. Välj ut 3-4 frågor med svar. Läs upp dem för alla i gruppen. Använd indirekt tal.

Exempel:

Jag frågade Aron om vi ska ta en fika efter kursen. Han svarade att han tyvärr inte kan i dag. Han skrev att han måste åka hem direkt.

ÖB
5:1

FOKUS

Subjunktioner

Jag ville **inte** gå in **förrän** hon kom.
Jag följde med, **fastän** jag var trött.
Varför kollar han inte med mig **ifall** han är intresserad?

Man använder subjunktioner för att inleda en bisats.
Subjunktioner är en typ av bisatsinledare.

I Titta på subjunktionerna i rutan. Sortera dem i följande kategorier:

- Tid
- Kontrast
- Varför?
- Avsikt/Plan
- Hur?
- Villkor
- Resultat
- Allmän

Exempel:

TID

INNAN
NÄR
MEDAN
TILLS
(INTE) ... FÖRRÄN

HUR?

GENOM ATT
UTAN ATT
KONTRAST
TROTS ATT
ÄVEN OM
FASTÄN

VILLKOR

CONDITIONS
IFALL/OM

VARFÖR?

EFTERSOM
DÄRFÖR ATT
(FÖR ATT)
+ (S) → BECAUSE

RESULTAT

Så ATT
in order to

PLAN

FÖR ATT
+ (INF)

ALLMÄN

GENERELL
ATT

HON STUDERAR MEDICIN FÖR ATT HENNES PAPPA

FÖR (IN ORDER TO) **ÄR** BLI EN LÄKARE

J Säg en subjunktion som passar. Ibland kan flera alternativ vara rätt.

[Ä]

- 1 Jag tar en dusch ... jag äter frukost.
- 2 Vi tog en lång promenad ... det regnade jättemycket.
- 3 Du kan duka ... pastan kokar.
- 4 Jag stannar hemma i kväll ... jag är så trött.
- 5 Man kan spara mycket pengar ... ta med sig lunchlåda till jobbet.
- 6 Vi kan grilla i helgen ... du vill.

K Säg meningarna i J med bisatsen först.

ÖB 5:2

HABIT

4 Vanor och ovanor

s. 76 NEGATIV VANA

(RÖKA / SNUSA) "KNARKARE"

Nästan alla människor har vanor av olika slag. Man kanske vaknar en viss tid på morgonen, dricker ananasjuice till frukost eller spelar tennis en gång i veckan. De flesta har ovanor också. Det finns personer som biter på naglarna, smaskar när de äter, svär mycket eller petar sig i näsan.

En person kan också vara sugen, att man har stor lust att äta, dricka eller göra något just nu. Det finns mycket att vara sugen på. Man kan bland annat vara fikasugen, godissugen eller ressugen.

Om man har svårt att leva utan något kan man i stället tala om beroende. Man kan exempelvis vara alkoholberoende,

spelberoende eller narkotikaberoende. Ibland överdriver man lite och säger att man är beroende av shopping, en speciell hudkräm eller en viss pizza.

En person som är beroende av narkotika kallas narkoman. Ordet narkoman kan man också använda i andra sammanhang. En person kan vara arbetsnarkoman eller träningsnarkoman, till exempel. En vardaglig synonym till narkoman är knarkare. Även det ordet kan man använda för att överdriva, som serieknarkare, en person som är beroende av serier, och bostadsknarkare, en person som inte kan sluta titta på sajter där man säljer lägenheter och hus.

sorter / typer
ETT VISST PROBLEM.
gör ljud
FAN
HÄLL KÄFFER
HELVETE
JÄVLAR

kontext

Särskild / special

HAWAII (MED) BEARNÄSSESÅS

vanlig
Också

"ACKOLIST"

A Lyssna på texten *Vanor och ovanor*. Diskutera med en kollega.

((26))

- Vad har ni för vanor och ovanor?
- Vilka ovanor är extra irriterande?
- Vilka ovanor skulle ni vilja sluta med?
- Hur kan man sluta med en ovana? Ge exempel.
- Vad är ni sugna på just nu?

GODISSUGEN
FIKASUGEN
KAFFESUGEN!

KAFFEBEROENDE

JÄVLIGT BRA!

HIMLA

FLIPPIN!

ÄR VÄRRE ENNIS

VAD VILL DU HA NU?

LINDT (90%)

FITTA
JÄVLA
IDIOT / MOBIL
FITHELVETE
FY FAN
SKIT

JÄVLA FITTA!

SKITBRA

PROMENAD

KAFFE

LÄGGER FÖR SENT
MIG FÖR SENT
HÄRSTRÖ

GÖRA MIG I ORDNING

FÖNSTERSHOPPA

DRAR
GÖRA
SÄKER
SISTA
MINUTEN
PROKRASTINERA
SLARVIG

FOKUS

Substantiv: obestämd eller bestämd form

- 1 Det finns personer som biter på naglarna eller petar sig i näsan.
- 2 Du kan prova att måla dina naglar i någon fin färg.

- 1 När substantivet tillhör eller är en del av subjektet använder man ofta bestämd form av substantivet.
 - 2 Efter possessivt pronomen eller genitiv har alltid substantivet obestämd form.
- ägare. (ns)
MITT HUVUD / LINNEAS HUVUD

JAG HAK
ONT
|
HUVUDET / BENET

B Välj rätt alternativ och säg meningarna högt.

- 1 Jag gillar vår ... (soffa / soffan) jättemycket.
- 2 Petra var sjuk och lag i ... (säng (sängen) hela dagen i går.
- 3 Har du ont i ... (huvud / huvudet)?
- 4 Milos är ute med ... (hundar / hundarna).
- 5 Har du sett farfar ... (glasögon / glasögonen)?
- 6 Vad heter Sveriges ... (statsminister / statsministern)?

LÄXA

VAL

08
5:3

- E Läs texten högt med en kollega. Läs varannan mening. Stanna upp efter varje mening och kontrollera att ni förstår.
- F Skriv 7–8 frågor till texten. Ställ frågorna till varandra. Försök att svara utan att titta i texten.
- G Diskutera: Vad kan man göra för att få folk att ändra sina matvanor och minska sin sockerkonsumtion?
- H Orden och fraserna i rutan har olika syfte, till exempel att förklara, exemplifiera, visa på kontrast och göra att texten hänger ihop. Leta efter orden och fraserna i texten *Från honung till smågodis*. Vilken funktion fyller de i texten?

en annan orsak till ...
dock
exempelvis

framför allt
nämligen
så kallat

tack vare
troligen

FOKUS

Verb: preteritum och presens perfekt

- 1a På 1920-talet **ökade** svenskarnas godiskonsumtion.
b De **kokade** karamellerna hemma i köket och **sålde** dem sedan på torgen.
2a Människan **har** i alla tider **tyckt** om att tugga på och äta söta saker.
b Samir och Leah **har gjort** slut.
c Den här veckan **har jag ätit** vardagsmat.

Preteritum använder man om:

- 1a en aktivitet började och slutade i DÅ. Tidpunkten eller tidsperioden för aktiviteten är specifik/ intressant. Man har ofta DÅ-adverb, eller så förstår man av situationen att det var i DÅ.
b en serie aktiviteter började och slutade i DÅ.

Presens perfekt använder man om:

- 2a en aktivitet började i DÅ och fortsätter eller är aktuell i NU.
b en aktivitet i DÅ när tidpunkten eller tidsperioden inte är specifik/ intressant. Resultatet av aktiviteten är ofta aktuellt i NU.
c det finns ett NU-adverb.

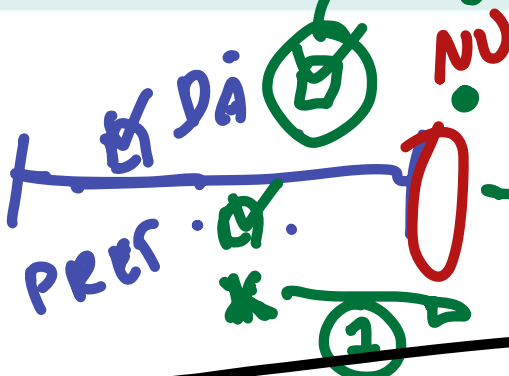
DÅ(TID) :

IGÅR / FÖRRA ÅRET / I LÖRDAGS / VECKAN / IMORSE

① FORTSÄTTER

② RESULTATET ÄR RELEVANT NU

NU - ADV. IDAG / DET HÄR ÅRET

FRAMID

NÄR

JAG

HAR

TRÄFFAT

ZLATAN

TVA LÖGNER,
EN SANNING
ONE TRUTH!

LIES

① • JAG HAR STUDERAT //
MEDICIN I 7 ÅR

② • JAG HAR SPELAT //
FOTBOLL MED ZLATAN

③ • JAG HAR GJORT //
KLÄDER TILL LADY GAGA

JAG HAR ALDRIG HÅFT

<u>HAR</u>	<u>HADDE</u>	<u>HA</u>	<u>HÅFT</u>	<u>HÅ</u> ^{imp.}
Presens	Preteritum	Infinitiv		Supinum

gehör

sköt ett gevär